

Izhaja trikrat na teden, in sicer v torek, četrtek in soboto ob 4. uri popoldne ter stane po pošti prejemanja ali v Gorici na dom pošiljana:

vsak teden 15 K.
3 mesece 45 K.
6 mesecev 85 K.
1 leto 160 K.

Posamične številke stanejo 10 vin. V Gorici se prodaja „Soča“ v vseh tobakarnah.

„SOČA“ ima naslednje izredne priloge: Ob novem letu „Kazipot po Goriškem in Gradiščanskem“ in dvakrat v letu „Vozni red železnic, parnikov in poštinih zvez“. Na naročila brez doposlane naročilne se ne oziramo.

SOČA

»Vse za narod, svobodo in napredek!« Dr. K. Lavrič.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

— Telefon št. 83. —

„Gor. Tiskarna“ A. Gabršček (odgov. J. Fabčič) tiska in sal.

Uredništvo

: nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadst. na desno.

Upravištvo

se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v I. nadst. na levo v tiskarni.

Naročnino in oglase je plačati loco Gorici.

Oglasi in poslanice se računijo po Petit-vrstah, če tiskano 1-krat 6 vin., 2-krat 14 vin., 3-krat 12 vin. vsaka vrsta. Večkrat po pogodbi. Večje črke po prostoru. Reklame in spisi v uredniškem delu 30 vin. vrsta. — Za obliko in vsebino oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

Rybar odgovarja Masaryku.

»Slov. Narod« je prejel to-le pismo: Slavno uredništvo! Vaš cenjeni list je pred nekoliko dnevi objavil interview z gosp. prof. Masarykom o ustanovitvi »Hrvaško-slovenskega kluba«.

V svoji izjavi priporoča gosp. prof. Masaryk sam najširšo diskusijo o tem vprašanju, zato mi gotovo ne bo v zlo štel, ako porabim tudi njegov interview za nadaljevanje že zapričete diskusije; slavno uredništvo pa prosim, da prejme tudi moje opazke, kakor je objavilo Masarykovo izjavo.

Kakor ni bilo od takega moža, kakor je prof. Masaryk, drugače pričakovati, je bila njegova izjava mirna in dostojna in tudi tam, kjer graja, ni žalila. Posebno hvaležni pa moramo biti prof. Masaryku, da je tudi on poudarjal važnost in potrebo ožje zveze med jugoslovanskimi poslanci in da je zlasti nam Primorcem priznal poštene namene pri našem nastopu.

S tem mi je mnogo olajšan odgovor na grajalni del njegove izjave. Na glavno očitjanje, da smo se prenaigli, omenjam na kratko, da bi grupiranje Jugoslovancev v dve skupini, kakor je to bilo v starem parlamentu in kakor so to želeli dalmatinski poslanci okoli dr. Ivčevića, pomenjalo perpetuiranje in poostrenje strankarskih nasprotstev. Kaj bi to značilo za Istro in Trst, razume takoj vsakdo, kdor pozna naš težki boj proti Italijanom. Le z združenimi močmi moremo se obraniti ravno sedaj zopet se vzbujajočega laškega šovinizma. Le, če nimamo domačih bojev, moremo dosegati take uspehe, kakor smo jih v Trstu in Istri dosegli.

Pridružitve istrskih poslancev k Ivčevićevi skupini bi dala signal za strankarske boje v Istri. Nam pa ni treba kulturnega boja, temveč narodnega razvoja in napredka. To je stališče, na katerem smo mi, Primorci, vedno stali in na katerem hočemo ostati, dokler bo to možno in potrebno.

Nadaljni razvoj naše »afere« je sicer na videz dal prof. Masaryku prav, kajti dr. Gregorin in jaz sva po nasvetu političnega društva »Edinost« zopet izstopila iz »Hrvaško-slovenskega kluba«; no, pred vsem je naš namen vendar deloma dosežen, kajti v klubu ostali istrski poslanci bodo gotovo z vsemi silami delali na to, da pride čim prej do združitve vseh, kakor hočeva tudi midva za našo idejo delati propagando. To bi bilo nemogoče, da je prišlo do ustanovitve dveh sovražnih skupin. V drugi vrsti pa je mnogo lažje post factum grajati, nego pred odločitvijo pravo zadeti. Da velja to ne samo za nas, temveč tudi za druge, so pokazali ravno zadnji dnovi na način, ki nam more služiti v popolno zadoščenje.

Prof. Masaryk nam očita v glavnem, da smo ravnali prenaigli, da smo pozabili, da so clara pacta v takih vprašanjih najnujnejša predpostavka in da smo si pridržali pre malo avtonomije.

Poglejmo sedaj, kako je bila stvar pri Čehih, h katerim spada tudi prof. Masaryk in po vzoru katerih smo hoteli ustanoviti edinstven klub.

Pri Čehih se je že volilni boj vodil pod geslom edinstvenega kluba. Po dovršenih volitvah pa velika večina ni hotela sprejeti v edinstveni klub tistih sedem poslancev, ki so bili izvoljeni proti koaliciji čeških strank. Teh sedem je vseeno prijavilo svoj vstop in bili so tudi sprejeti. Takoj drugi dan pa se je pokazalo, da se je vstop izvršil, ne da bi si bila ta skupina izrecno izgovorila primerno zastopstvo v odsekih, kar je vendar glavni namen vseh parlamentarnih zvez. Ne vem sicer, kako stoji to vprašanje danes; toliko pa vem, da je velika večina enotnega kluba proti dovoljenju zastopstva v odsekih za to skupino in da hoče zato ista zopet izstopiti. Ali ni bil torej ta vstop prenaigljen in ali niso bila ta »pacta« vse drugo, nego »clara«? In na čelu te skupine stoji — prof. Masaryk.

Drugi slučaj. Češki poslanci iz Moravske, naprednjaki, kat. narodni in socialni demokratje (pri nas bi se to smatralo

za grozno izdajstvo), so ustanovili v svrhu boljše zastopanja interesov Moravske v narodnih in gospodarskih vprašanjih takozvani »Moravsky sněm«. Takoj po ustanovitvi je hotel ta »Mor. sněm« intervenirati pri ministerskem predsedniku radi vodnih cest. Komaj se je to izvedelo, je član parlamentarne komisije enotnega kluba, poslanec Maštalka brzojavno protestiral, da se upa »Moravsky sněm«, katerega meščanski člani so tudi člani enotnega kluba, postopati v tem moravskem vprašanju neodvisno od enotnega kluba. Moravci seve trdijo, da imajo avtonomijo. Kje so tukaj »clara pacta«? oziroma, ako ima Maštalka prav, kje je tu avtonomija? In član »Moravskega sněma« je tudi — prof. Masaryk. Mi pa smo si bili v naših primorskih stvareh pridržali popolno in jasno avtonomijo.

Ako smo morda vseeno pogrešili, se lahko tolažimo, da nismo sami, saj: errare humanum est.

Sicer pa imamo zavest, da smo delali za dobro idejo in zato hočemo pri tej ideji tudi vztrajati.

Z odličnim spoštovanjem

Dr. Rybar.

DOPISI

Iz goriške okolice.

Iz Podgore. — Pri šestih organistih nobenega ni iz Podgore. Prejšnjo nedeljo so napravile tukajšnje Marijine hčere in sinovi izlet na Brezje in Bled. Z njimi seveda so šli tudi nunc Ciril, Paglavc, Jericijo in peljali so s seboj tudi gospoda organista, ker so mislili, da bo igral po njih komandi, ali motili so se. Prišedši na Brezje so šli najprvo si želodce podložiti, ker po tolikem trudu so bili potrebni nekoliko zavžitka. Potem seveda so šli v cerkev prosit odpustke menda za sovražstvo, katero delajo v Podgori. Po končanih prošnjah so šli k nočnemu počitku pa ne vsi. Nekateri pa so šli v gostilne in tako naprej. Drugo jutro so šli ti pobožni

potniki spet v cerkev k sveti maši, pri kateri je sodeloval njih misijni zbor. Pa kakšno petje. Rekli so tam nekateri ljudje mežnar in drugi, da takega petja, kakor je bilo omenjeno nedeljo, niso še nikdar slišali. Gosp. nunc Vuga je lahko ponosen s takšnim zborom. Po končani sv. maši so šli vsi v gostilno h kosilu. Ko so prišli k pojedini, je g. Jericijo sešel prostore in ljudi, enkrat, dvakrat ali vedno je eden manjkal? G. organist! Vsi so se pogledavali, da kaj mora to biti in da zakaj ga ni. Pa g. organist je že vedel, zakaj ni šel z njimi k obedu. On je šel raje v drugo gostilno h kosilu. Gosp. nunc si je vzel za slabo, ker ni bil z njimi v družbi, da bi pomagal čistiti Marijine hčere. Ko se je vrnil k svoji čredi, ga je nekdo vprašal, da kje je obedoval in kod je hodil, ali to ga je tako ugrelo, da je hotel takoj oditi, komaj da so ga zopet potolažili. Kaj mislite, da je ta oni s Krasa, za katerega ste miloščino pobirali, da je na vrtu g. Vuga lenobo pasel ali ta je drugi mož. On nima potrebe, da bi za kak priberačeni denar kje kosil! Pa to moram še naznaniti, da ko so ti sveti potovalci domov prišli, se je nesreča zgodila. Tisti komaj najdeni, komaj sprošeni organist, se je zgubil ni ga bilo nikjer več. Po celi Podgori so letali in ga iskali pa nikjer ga ni bilo. Drugo jutro je prišel h g. Cirilu-Vuga po svoje blago da gre preč, pa gospod Vuga ga je hotel preslepiti, da naj ostane. Rekel je, da on ne bo v Podgori lenobe pasel in na priberačeno plačo čakal, da gre spet tja, od koder je prišel. Rekel je g. nuncu, da naj bo dober z županom in z občinarji, da potem bo že bolje zanj in da mu ne bo treba fehtati in po Podgori vdove martrati in denar iz ubogih ljudi cukati, ker Podgorska občina lahko sama organista plača, ni treba, da bi kake dame po Podgori lažile! Tako je gosp. organist izginil in ga ni bilo nikjer več. Zdej g. Vuga pri 7 organistih mora sam orgljati, kadar ima g. kapucin mašo orglja Vuga, kadar ima g. Vuga orglja Paglavc in tako pojde že naprej. Opazovalec.

VELIKA VAS.

Roman. — Francoski spisal: Edgar Montell.

Poslovenil: F. K.

(Dalje.)

»Mene zapri?« vpraša Albert. »Seveda bi me radi spravili iz okraja, kakor bi radi tudi Gambetta iz Francije. Ali ne bo se jim posrečilo. Ne boj se Lucija, bom že pazil na se, volitve bodo pa naredile konec vsemu temu.«

Reakcionarci so povsod raztrosili, da bo Galtier zaprt. Albert pa je napravil iz svojega povabila zabavljico, ki se je pela po znani melodiji, on in njegovi prijatelji so skrbeli, da se je ta pesem razširila, kajti vedeli so, da nič bolj ne osmeši nasprotnikov, kakor take pesmice.

Dasiravno so se trudili, da bi obdržali kmetske prebivalce dobre volje in samozavestne, niso mogli zabraniti, da so postajali ljudje od dne do dne nemirnejši, da je razburjenje rastlo. Kdaj vendar bodo volitve, so se izpraševali. Pomanjkanje denarja je rastlo, živila so bila vedno dražja, skrbi pa vedno večje.

»Le s premislekom,« so opominjali republikanci, »dan maščevanja ni več daleč, potem pa gorje maršalu in njegovim lopovom!«

Imejte potrpljenje, trpeli bodojo oni, ker spravljajo deželo v nesrečo.

»Dali nam bodo tudi račun o denarju, katerega sedaj razsipajo,« pravi Galtier. »Pošiljati morajo znatne vsote, kajti, Chanat nadaljuje deliti denar, ves čas od sedmaja sem, daje celo po dvajset frankov.«

»Škoda, da ni Monestrel poleg,« pravi Crillon. »Bil bi imeniten pogled, videti največja skopuha in oderuha okraja denar izsipati s polnimi rokami.«

Nekega večera, ko so bili prijatelji zbrani pri Galtieru, pride Pelussin in prinese novico:

»Ali veste najnovejše, gospoda moja? Ravnokar je prišel nov poštni upravitelj in ne da bi zinil besedico, dal je staremu odpust.«

»To je podlo.«

»Ubogi mož nima premoženja, ter je sedaj s svojci brez kruha.«

»To je odgovor na njegovo upiranje, naj pridržuje naše časopise.«

»Obsojam tako postopanje,« pravi grof, ki je ravnokar vstopil in je bil tudi že obveščen o dogodku. Ponomam Vam svoj naslov, da dobite nanje svoje pošiljatve.«

»Zahvaljujemo se za Vašo prijazno ponudbo, gospod grof, katero bomo pa rabili samo za naša zasebna pisma. Ne zdelo bi se mi primerno posluževati se v političnih stvareh Vašega imena.«

Dva dni pozneje, 22. septembra, je prišel razglas, da se vrše volitve 14. oktobra.

Od sedaj dalje ni prišel nikak republikanski časopis v Roybono. Pošta ni sprejela nobene tiskovine več, ki ni imela koleka prefektore.

Reakcionarci so si postavili starega generala v pokoj, z imenom markez Forgno, za svojega kandidata. Kmalu je bilo vse polno belih lepakov z njegovim imenom na vsakem zidu v okraju Saint Marcellin, poleg tega pa je bil maršalov oklic.

Markez je rekel: »Nisem klerikalen, ali ljubim katoliško vero, ne želim povratka k poprejšnji državni upravi,

tudi ne duhovsko nadoblast, pač pa ne poznam nič vzvišenejšega, kakor katoličanstvo, in ljudstvo ni bilo nikdar tako srečno, kakor pred letom 1789.«

Maršal pa je rekel: »Pravi se Vam, da hočem strmo glavit republiko. Ne verujte tega. Varujem ustavo, ki mi je zaupana.«

Republikanci so prilepili poleg belih lepakov rudeče svojega kandidata. Bil je to eden že prejšnjih poslancev, z imenom Riondel.

Kmalu je prišel sam in hodil po okraju, spremljan od Galtiera in Allarda.

Njegovi lepaki so bili vedno strgani, ali prelepljeni z belimi. Republikanci so imeli dovolj dela, da so jih sproti obnovljali.

Kaj se je godilo drugje, se ni vedelo, ker so reakcionarni časopisi razširjali same laži, drugih časopisov pa v roko niso dobili. Ni se jim niti sanjalo, da zaničuje maršala Mac Mahona vsa Evropa.

Župnik je oznanil s prižnice, da je odredil papež cerkveno slavlje, ki bo trpelo tri tedne. Zvonovi so zvonili ves dan.

Gospod pl. Slepič je imel mnogo posla. Šel je po deželi, da je pobral davke in nikdar ni bil še tako neizprosno do republikancev, ki so zaostajali z davkom. Sodni izvrševatelj si je mel veselja roke, nikdar ni imel še toliko rubežni, kakor sedaj.

Reakcionarcem pa, katere je poznal je rekel davkar: »Obdržite vaš denar, kajti, če bo imela vlada večino, bo tistim, ki so glasovali za njo dovolila odpis davka.«

Večina kmetov je dvomila nad njegovimi besedami, bilo jih je pa vendar nekaj, ki so rekli: »To bo pa lépo.«

(Dalje prih.)

Iz St. Andreža. — Ni davno temu, kar se je v St. Andrežu dogradil nov vodnjak, s podporo deželne oblasti in s podporo vojaške oblasti. St. Andrežki župan pa smatra ta vodnjak kot svojo last, da si je ta vodnjak zgrajen razven z gori omenjenimi podporami tudi z denarjem St. Andrežkih davkoplačevalcev. Vendar pa on kar pred nosom, sedaj ob taki vročini zaklene vodnjak ob poldanski urah občinarjem, ki so ga zgradili, da nimajo ti za lastno potrebo pitne vode. To se je zgodilo pretekli petek.

Vprašamo, zakaj?

Iz kanalskega okraja.

Iz Kanala. — Z ozirom na dopis, priobčen v Vašem cenjenem listu od dne 18. t. m. št. 81. pod naslovom »Iz Kanala« ste najljubše naprošeni sprejeti v smislu § 19 tiskovnega zakona, resnici na ljubo, sledeči popravek. Ni res, da se je dne 9. t. m. plesalo do 1 ure popoldne, ker se s tem dolži društvo policijskega prestopka. Res je, da je imelo društvo dovoljenje za ples le do polnoči in da se je ples zaključil točno o polnoči. Ni res, da so plesale Marijine hčere izvzemši ene res je pa, da radi tega, ker se niso vdeležile Marijine hčere in Marijini sinovi plesa, je imelo društvo kljub ugodnemu vremenu jako slabe dohodke. Vojaško veteransko društvo v Kanalu dne 26. julija 1911. A. Bajt, načelnik.

Opomba uredništva: Besedo ima g. dopisnik.

Iz bouškega okraja.

Na Predelu je ponesrečil Mihael Černuta, krčmar in občinski tajnik iz Spodjega Loga pri Bovcu. Vračal se je z vozom iz Rablja, padel pod voz, kolo mu je šlo čez glavo ter mu jo zmastilo. Zgodilo se je to ponoči. Dobili so ga vojaki, ko je še dihal, peljali so ga v Rabelj, kjer je umrl. Mož je moral imeti okoli 60 let.

Družba sv. Cirila in Metoda.

Moška in ženska podružnica družbe sv. C. in M. v Sv. Križu priredi dne 20. avgusta t. l. veselico. Vspored se objavi pravočasno.

Z Nabrežine. — Dne 6. avgusta praznujemo v Nabrežini velik naroden praznik. Nabrežinski društvu »Podružnica« sv. Cirila in Metoda in pevsko društvo »Nabrežina« priredita skupno s pevskim društvom »Adrija« iz Barkovelj v tukajšnjem vrtu veliko veselico z godbo, petjem, srečolovom, muzejem itd. Ako vpoštevamo naše žalostne razmere in pomislimo, da Ciril-Metodove družbe nesmrtno ne sovražijo samo naši narodni nasprotniki, marveč tudi naši rodni bratje, tedaj vidimo, kolikakega pomena je tak naroden praznik. Mi bomo pokazali, da je tudi ob adrijanskem morju še, in v veliki meri razvit narodni čut in da tudi v nas še veje narodni duh, vi pa pridite in nas bodrite in podpirajte svoje rodne brate, ki se bojujejo za svoje pravice ob sinji Adriji!

ran. — Gledé pogodbe s Colletom pravi Lenassi, da jo hoče videti, potem bo govoril. Gledé poverbe pravi Colle, da on ni nič poveril in pozivlja Pianija, naj pove odkrito, če je on kaj poveril. Pianij pravi, da on ni govoril nikdar o poverbah, na kar omeni Lenassi, da mu je beseda poverba le ušla. Hotel je reči: nekorektna dejanja. — — —

Državni pravdnik predlaga celo vrsto novih priči: dr. Abrama, preisk. sodnika, dr. Staudingerja, prof. Žnidaršiča itd.

Včeraj.

Predsednik je naznanil, da bo klican za pričo Anton Bedon in profesor Žnidaršič. Akcionarji ne bodo klicani za priče tudi ne preiskovalni sodnik dr. Abram itd. Ne dopušča tudi ne drugih priči, predlaganih po državnem pravdniku.

Državni pravdnik stavi na to nove predloge, n. pr. da naj se čita pismo Lenassijevo z dne 14. jan. 1909. na Colleta, podpisano samo od Lenassija. Predlaga, da se zasliši Hermina Colle, soproga Izidorja, Dionizij Colle naj se tudi zasliši itd. Sodni dvor pa je vse odklonil.

Prof. Vierthaler: Izvedenec ima izpovedati o igrah, bilancah, registrih, o osebnem razmerju med Collejem, Lenassijem in Luzzattom.

Povedal je, da do 1905. so vodili knjige še takoj precej po predpisih, pozneje pa se vidijo nerednosti, poprave z nožičem in z vodo; neka stran je kar do polovice »umita«. Napake nekatere so postale prostovoljne, tudi če so bile prej neprostovoljne. Vierthaler razlaga knjigovodstvo. Pri B. P. je bilo posebne vrste in med aktivna so utaknena reči, ki tičejo v pasiva. Odprli so račune o obrestih, ki se imajo likvidirati, z zneskom K 8938.58. Imeli so račun davčnega urada; v juliju 1906. so izkazali, da davkarja dolguje banki K 1450.16. Mogoče, da bi bila banka več plačala, ali čudno, ker je tako manjkalo denarja, da se ni potrudila, da bi bila dobila izplačan ta znesek. Sedaj je v tem računu K 1170.40; zapisano je, da so to provizije plačane davkarji, kar je skrajno smešno. Potem pa je še na tem računu znesek 5095.13, pošiljatev na »Credito italiano« potom B. P. ... Nahajajo se uknjižbe brez datumov, nezaključeni računi, prenešeni v druge knjige, lire spremenjene v krone v nepravilni vrednosti, itd. Krive uknjižbe se delijo v tri dele: Opustitev dejstev, ki so se dogodili; uknjižbe takih, ki jih ni in takih, ki so resnična. Kaj takega je nemogoče v zavodu, kjer računski organizem redno funkcionira ...

Domače vesti.

Za šolo na Blanci daruje podružnica sv. C. in M. v Šempasu K 30.— kot preostanek letošnje veselice.

Občinsko starešinstvo v Tomaju je imenovalo v svoji seji dne 23. m. m. gospoda Maksimiljana Ripperja, nadzornika c. kr. kmetijsko-kemičnega poskuševališča v Gorici, častnim članom občine Tomaj »na podlagi zasluga, ki si jih je pridobil na polju raziskovanja in požrtvovalnosti v prosep kmetijstva v obče, osobito pa še s korenito študijo o kraškem teranju«.

Za podporo vasi Sinadole. — Dne 26. pr. m. je vložil državni poslanec dr. Gregorin v poslanski zbornici nujen predlog za podporo vasi Sinadole v davčni občini Štorje radi poškodovanja po roči.

Za narodni muzej so darovali: Gosp. Jos. Balič, učitelj Vrha, 12 dar, 17 letnikov »Drobtinice« od leta 1847—1869. Gosp. Franc Pavletič, učitelj Podšabotin, 1 srebrn tolar iz leta 1809. Gosp. Ivan Jakša, dijak IV. l. učiteljskega 2 egiptovska kipca. — Gosp. Leopold Bratuž, dijak III. razr. v. v Gorici, 8 raznih novcev. Gosp. Štefan Bratuž, Sv. Križ Vipavski, 14 raznih novcev, 1 staro mércro za smodnik, 1 šrambo mércro s strojem za kapselne. Gosp. Ivan Bevc v Gorici, 2 srebrna novca 1 bakr. novc. — Gosp. Brezigar Leop. slikar Plave, 2 končnici čebelnega panja, zelo dobro ohranjeno, slikarija iz leta 1867. — Gospod Joško Beltram nabral v Mirnu, gosp. Bratkovič Dragotin, čevljar Miren 2 slike na steklu, 2. Gosp. Ed. Praprotnik, učitelj Miren, 1 par naočnikov (domače delo). 3. Gospa Male Marija, Miren, 2 svetinji, 1 novc. 4. Gosp. Joško Beltram, 2 srebrna in 1 bakr. novc. Gosp. Križman, naduč. Šempas, 1 novc. Odbor.

Ljudsko štetje in Slovenci v Gorici in Trstu. — Grdo so nas osleparili v Gorici in Trstu z ljudskim štetjem. Kar polovico Slovencev so požrli v Gorici in Trstu. Sedaj napovedujejo revizijo v Trstu. Če bo v Trstu, mora biti tudi v Gorici, kakor smo to že povdarjali v soboto. V Trstu je bil v soboto zvečer radi ljudskega štetja velik shod, na katerem sta govorila dr. Slavik in dr. Wilfan o krivicah gledé ljudskega štetja ter o — reviziji vlade, ki se ima izvršiti sedaj!

Sprejeta je bila taka-le resolucija: Tržaški Slovenci, zbrani na javnem shodu pri sv. Jakobu dne 29. julija 1911.

z ozirom na dognano neresničnost ljudskega štetja za Trst in okolico glede takozvanega občevalnega jezika

zahtevajo, da naj se vladna revizija izvrši temeljito in podrobno do skrajnosti, brez oziira na težavnosti in morebitne ovire ali proteste,

zahtevajo, da se revizija izvrši na način, da bo zagotovljen pravičen, resničen in razmeren odgovor vsem, potem zmožnih in pravičnih uradnikov,

zahtevajo, da se pri reviziji vzame potreben ozir na zavarovanje popolne svobode pri napovedbi občevalnega jezika kakor tudi na interese posameznikov glede delavnega časa in bivališča, da ne bo preveč zamude in škode,

pozivajo vse slovenske rojake in sploh vse slovanske brate, kakor tudi vse pravične someščane, da se zavedajo pomena uvedene vladne revizije in da se, dobrovoljno postavijo v službo važnega upravnega čina, vzdržujoč se vsake nepravilnosti,

pozivajo vladu, da z ozirom na dognano nesposobnost sedanje občinske uprave za pravilno in zakonito postopanje v stvareh, ki se tičejo narodnostnega vprašanja, odzvrne mestnemu magistratu take in podobne upravne čine, dokler ne bodo tudi pri odločilnih faktorjih prevladala v narodnostnem oziru spoštovanje pravice do zakona.

Če bo revizija ljudskega štetja v Trstu, mora biti taka revizija tudi v Gorici. Vsi poklicani faktorji, na noge! Da bi kar tako delali z nami v Gorici, da bi nas polovico tebi nič meni nič odpisali ter prepisali za Lahe, to vendar ne gre in tega ne bomo mirno trpeli!

Zahtevamo revizijo, pošteno revizijo, ki pokaže, da je v Gorici Slovencev nad 12000.

Imenovanja v policijski službi. — Policijska koncipista Mihael Meža v Pulji in dr. Artur pl. Šterlini v Trstu sta imenovana za policijska komisarja, policijski konceptni praktikan Gustav Puš v Trstu in Josip Zorec v Zadru sta imenovana za provizorična koncipista.

Argentinsko meso in glasilo nemških alpskih agrarcev. — Glasilo stranke poslanca Hagenhofera »Sonntagsbote« piše:

»Živinorejcem v Alpkih deželah je za sedaj pač vseeno, če se uvaža argentinsko meso ali ne. V letih 1908. in 1909, ko je vladala suša, so kmetje morali toliko živine prodati in pod slepo ceno oddati, da to še danes ni pokrito. K temu prihaja še škoda, ki jo je povzročila kuga na parkljih in gobcih, ker je znano, da vpliva kuga škodljivo tudi na naraščaj.

Letošnji pridelek krme je zelo dober, ali po vsem tem se še dolgo ne bo moglo računati na to, da bi domači živinorejci imeli omembe vredne množine klavne živine za prodajo. Uvoz argentinskega mesa torej ne prinese kmetom nikake škode, dokler traja med živinorejci to pomanjkanje živine«.

V jedilnem vozu brzovlaka, ki vozi med Trstom in Berlinom, via Linc, je obol el natak na postaji v Lincu nenadoma na koleri. Voz, ki je med tem časom bil že zopet v Gorici, so na tukajšnji postaji drž. železnice v nedeljo zvečer korenito desinficirali. Zavrgli so vsa jedila, med temi okoli 15 kg mesa, 150 jajec itd.

O uvozu argentinskega mesa sodi ogrski poljedelski minister tako: da je napakno, ker se agrarci razgrevajo radi argentinskega mesa. Tega mesa po večini ne kupuje občinstvo, navajeno jesti drago meso, ampak oni ljudski sloji, ki morejo pri sedanjih razmerah jesti meso komaj enkrat na teden. V ostalem pa je argentinsko meso, ako se ga pripravi, kakor pritiče, jako ekonomično v primeri s cenami domačega mesa. Tako je govoril v

Porotna razprava radi poloma laškega denarnega zavoda „Banca popolare Goriziana“.

V soboto.

Obtoženci so se začeli sami med seboj obdolževati. Zaslišan je bil še dr. Bader. Rekel je gledé Luzzatta, da je izgubil zaupanje v njega, ko je videl v likvidacijskem odseku, kako je znal prenesti na Collejev račun 12000 K s svojega računa. Dr. Bader je bil šel v Tunis, predno je šel, je pri banki deponiral 35000 K, kar kaže da je imel zaupanje v banko. Predsednik pa je ravno takrat dvignil denar. Tudi je predsednik prof. Žnidaršič svetoval, naj dvigne denar. Lenassi se oglašal in trdil, da je vsakokratne izgube pri banki sporočal upr. svetu. Dr. Bader to odločno zanika. Lenassi izjavi, da ovrže z dokazi glavne točke obtožbe proti njemu. Namreč, da ni vedel da znašajo l. 1908. izgube 800.000 K in da ni vedel za pogodbe sklenjene s Colle-tom. Tudi da ni vedel za menice tvrdke Wassermann. O poverbah Colle-ta da je izvedel od Pianija. Pangrazi (bran. Coletta) protestuje proti izrazu »poverba«, ker takih da ni bilo. Lenassi: Ponavljam in vzdržujem besedo poverba in če mi ne daste miru, izpovem vse. Obizzi: (porotnik). Izpovedajte; to hočemo vedeti! Lenassi: Ne bom nikogar izdal! ... Forcessini: (porotnik). Gosp. Lenassi že v drugič grozi z odkritji. Čas bi že bil, da izpove, kar ve. Lenassi: Ker hočete, odkrijem vse te zmešnjave. Prišel sem sumiti, ko je Luzzatto skrival na svojem domu zapisnike o pogodbah s Colletom, namesto, da bi bil le-te deponiral pri banki v vpogled vsem upr. svetnikom. Komaj ko je interveniral Gasser in na opetovanje prošnje je te zapisnike prinesel v banko. Tudi menice Wassermana je držal Luzzatto doma. O tem jaz nisem ničesar vedel. Colle je igral, prav z namenom škodovati banki. Skrival je korespondenco, falsificiral registre in je ponarejal menice z imeni Vidmar in Slokar. Ponarenil je drugo menico in jo žiriral in je ponarenil podpise Savorgnanija in Venutija. Vse to dokazem z dejstvi in dokumenti. V pisarni odv. Flegota sem videl te ponarejene menice. Flego potrdi. Pove, da te menice so priložene tožbam. Predlaga, naj se dotične spise pregleda, dotične menice pa naj izvedenci preiščejo, dali so res falsificirane. Lenassi trdi, da tudi ko bi bil vedel, da koncem l. 1909. je bilo 300.000 izgube, bi ne bil dovolil, da

se izvrši likvidacija, ker to bi bilo v neznanško škodo celi deželi. Na opazke dr. Baderja reagira rekoč, da ko bi upr. svetniki čitali pisma in bi se bili bolj zanimali za svojo nalogo, bi ne prišlo do takih nerednosti. Če je dr. Bader trpel velike izgube, je tega kriv tudi sam. — Ko se je doznalo, da ima Conforti pol milijona kredita, sem jaz predlagal, naj se ga prisili v likvidacijo. Dr. Bader pa je podpiral predlog Luzzatta, naj se tega ne stori, ker da je tvrdka dobra. Če bi se poslušalo moj predlog, bi se izognili polomu. Dr. Bader odvrne, da on ni poznal rečene tvrdke; če je bil proti konkurzu je storil to radi tega, ker bi konkurz povzročil banki velike izgube. Lenassi trdi, da ni dvignil, ko je grozil polom vseh svojih depozitov in tudi, da ni poskril in odtegnil izvršbi svojega premoženja.

Drž. pravdnik pravi, da se bo o tem govorilo v drugem procesu.

Dr. Bader vzdržuje vse svoje izpovedi, in trdi, da Lenassi je skušal poskriti, kar je mogel, ker da eksekucije pri njem so bile brezuspešne. Zelo dvomljivo da je da bi bile hiše in pohištvo lastnina Lenassijeve soproge. Lenassi na te besede razburjeno protestuje in se v ostrih besedah zaganja v pričo. Drž. pravdnik zahteva od sodnega dvora, naj ne dopušča, da bi obtoženci insultirali priče.

Lenassi je omenil, da bo njegova škoda morda večja nego ona dr. Baderja. Industrija, ustanovljena po njegovem očetu pred 70 leti, bo prenehala. Škode bo imel 300.000 K. Državni pravdnik: Bader izgubi 600.000 K.

Luzzatto trdi ponovno, da je nedolžen. On je vedel samo za 100.000 K zgube. To so vedeli tudi drugi. Kako so prišle Wassermannove menice v blagajno, ne ve. Omenja nasproti porotnikom, da je bil suspendiran vsled anonimnega pisma dr. Baderja. Državni pravdnik ugovarja, Luzzatto pa pravi, da ima dokaze, da je dal Bader v Rihembengu na pošto anonimno pismo. Bader: Dokazite! (Bader je priobčil gledé na očitiranje v »Corrieru« poslano, v katerem imenuje Luzzattovo trditve laž in pravi, da ga bo tožil radi obrekovanja.)

Bader je spoznal Confortija šele koncem 1908. Nekdo je bil poslan v Beljak in ko se je vrnil, je razkril vse nepravilnosti. Policija je bila obveščena, Conforti areti-

krogu poslancev ogrski poljedelski minister Szerepy.

Uradne ure pri c. kr. okrajnem glavarstvu v Gradšču ob Soči. — Z ozirom na hudo vročino je c. kr. okrajno glavarstvo do druge odredbe določilo uradca v vsaki dan od 7 ure zjutraj nepretrgoma do ene ure popoldan.

Pomanjkanje vode je že nastopilo v Gorici. Magistrat že sira vodotok. Ali bo sploh kdaj imela Gorica zadosti vode? Če bi bila uprava mesta količkej vredna, bi že zdavnaj imeli v mestu dosti vode ... tako pa je ne bo še kmalu! Meščani so preveč potrpežljivi in navajeni biti upravljani »po starem«.

Državni šolski zakonik hočejo preosnovati klerikalci. — Štajerski klerikalni poslanec Hagenhofer je vložil v poslanski zbornici predlog za preosnovitev državnega šolskega zakonika. V svojem predlogu zahteva, da naj se odpravi § 75., namesto njega pa naj se sprejme določba, da imajo posamezne dežele odločati o šolskem vprašanju. Deželni zbori naj bi odločali pred vsem o zadevah, ki jih obsegajo §§ 17, 18, 19, 21 odstavek 1, 3, 5 in 6, 22 odstavek 2, 28, 38, in 48 odstavek 2. Hagenhoferjev predlog ima izročiti ljudsko šolstvo klerikalcem v roke. Zlasti bi se to zgodilo s slovenskim šolstvom, ki bi bilo na milost in nemilost izročeno klerikalni strahovladi. Zaradi tega pa so se odločili slovenski klerikalci tudi takoj za ta Hagenhoferjev predlog in podpirajo to nazadnjaško nakano.

Na Ljubi v Gorici je vedno lepše kakor slišimo. Ni zadosti škandalozno, da se iz hiše in okoli hiše enega najvažnejših odbornikov čujejo pesmi: »Italijani, Italijani«, — ali pa še drugačne laške pesmi, kakor o Garibaldiju, je začel šesam ta odbornik potrpežljivim revčkom, kateri ga le iz strahu pred preganjanjem poslušajo — ker je ravno odbornik, pred nekaj dnevi razlagati, da včasih ni bilo Slovencev v Gorici in da šele kakih 15 let sem razgrajajo po Gorici. Prav slovensko stavbno društvo! Ob tej priliki opominjamo, da slišimo, da tudi v društvu samem ni prijetno za tiste člane, kateri slepo ne blagoslovljajo neumnosti, katere čela par odbornikov za pokritje svojih doseženih blamaž in za namen preganjanja neljubih. Menda so prišli tako daleč, da hujskajo nekatere člane v brezupne pravde proti tistim neljubim in jim ponudijo brezplačno pomoč — društvenega pravnega konzulenta. Ako pojde tako naprej, se premisli za vstop vsak pameten Slovenec. Ker rešujemo dobro voljo nekaterih odbornikov in se nam škoda zdi važnega društva, zamolčimo za danes ustrezne gospodarske kozle in še kaj drugega!

Mednarodna plavalna tekma na Bledu se bo vršila dne 20. avgusta 1911; priredi jo zdravniška komisija na Bledu v kopališču Louisenbad. Tekme: Dopoldne ob 10. uri: Prvenstvo Bleda 2800 m. Vloga 10 K. Častna nagrada in 3 častni znaki. Popoldne ob 3. uri: 1. Deško plavanje 50 m. Za dečke, ki do sklepa prijav še niso dovršili 15. leta. 2. Dekliško plavanje 50 m. Za deklice, ki do sklepa prijav še niso dovršile 15. leta. 3. Novinsko plavanje 50 m. Za plavače, ki še niso tekmovali pri nobeni javni plavalni tekmi. Vloga 2 K. 4. Hitro plavanje 100 m. Vloga 3 K. 5. Glavno plavanje 500 m. Vloga 5 K. 6. Damsko plavanje 100 m. Vloga 2 K. 7. Skakanje novincev. Za skakače, ki se še niso udeležili nobenega javnega tekmovalnega skakanja. Vloga 3 K. 5 prostih skokov. 8. Prsno plavanje 100 m. Vloga 3 K. 9. Plavanje mlajših 50 m. Vloga 3 K. 10. Glavni skoki: 6 predpisanih skokov in 3 prosti skoki. Vloga 5 K. Predpisani skoki: 1. Odskok vznak v priročenju. 2. Salto vznak. 3. Plovni skok. 4. Salto naprej. 5. Skok na glavo s priročenjem. 6. Auerbachov skok. 7. 3 prostovoljni skoki iz poljubnih pozicij, pri čemer se bo pozicija vpoštevala. 11. Bočno plavanje 50 m. Vloga 3 K. 12. Hitro plavanje 100 m. Vloga 4 K. Ob 8. uri zvečer razdelitev nagrad in sestanek v zdravniškem domu. Nagrade: Pri vsem mednarodnih konkurencah dobe zmagovalci srebrne častne značke; razen tega dobe zmagovalci v mednarodnih tekмах dragocena častna darila. Prijave z vlogami na zdravniško komisijo na Bledu. Sklep prijavi: Dne 15. avgusta ob 12. uri popoldne. — Prijave brez vlog so neveljavne.

Slovanske igralne karte. — Kakor smo že s svojočasno poročali, se je v Ljubljani ustanovila »Prva slovanska tovarna igralnih kart Fran Čebokli & drug.« To tovarno ni bilo lahko ustanoviti, ker so se takoj izpočetka pojavljale skoro nepremagljive zapreke in težkoče. Ni bilo treba premagati samo raznih spletk, ki so se z izvestnih strani uprizarjale proti podjetju, potreba je bilo premagati tudi odpor državne oblasti, ki prvotno niti slišati ni hotela o tem, da bi dala koncesijo za izdelovanje igralnih kart. Dve prošnji ste bili enostavno odbiti, še-le ko se je vložila nova prošnja in ko se je za to na merodajnem mestu zavzel bivši državni poslanec Ivan Hribar, je vlada končno vendarle izdala potrebno koncesijo. Takoj nato so se pričele obsežne priprave: uredila se je tovarna, naročili so se potrebni stroji in preskrbeli načrti za karte. Vse to je stalo ogromno truda in stroškov ter mnogo časa. Končno so bile premagane vse težkoče in potem so izšle prve slovanske igralne karte. Za sedaj ste izšli dve vrsti. Prva vrsta, ki se imenuje »Slava«, šteje 32, oziroma 36 kart, druga vrsta z imenom »Primorka« pa šteje 44 kart. Karte — umetniško delo slovenskega akad. slikarja Hinka Smrekarja — so izredno okusno izdelane in izvršene in kar je največ vredno, na kartah so uporabljeni izključno samo slovanski motivi. Imamo pred sabo francoske, nemške in italijanske igralne karte, a reči moramo, da se niti ene izmed teh niti od daleč ne morejo meriti s slovanskimi igralnimi kartami, niti, kar se tiče finosti izvedbe, niti kar se tiče originalnosti in okusnosti. Mesto znakov »srce«, karok, »tref« in »pik«, so uvedeni znaki: »ščit«, »ost«, »meč«, in »lipa«, vendar pa tako, da ti novi znaki igralcem, navajenim na stare karte, ne delajo prav nobenih težkoč. Figure na kartah predstavljajo razne slovanske tipe: kralji — štirje zgodovinske vladarje; dame — Slovenko v avbi in peči, Čehinjo-Moravanko, Srbijko v narodni noši; fantje — Hrvat, Slovaka, Srba, Bolgara v narodnih nošah; konjeniki — slovaškega, poljskega, ruskega (kozaka) in makedonskega jezdeca. Kakor čujemo, izidejo v kratkem tudi tarokkarte. Tudi na teh bodo izključno samo slovanski motivi: slike raznih slovanskih šeg in navad, plesov itd. Ne da bi pretiravali, lahko smelo trdimo, da so dosedaj izišle slovanske karte tako krasno in fino izvršene, da se lahko z uspehom kosajo z vsemi tujimi izdelki. Zato jih toplo priporočamo slovenskemu občinstvu, naj sega edino po tem proizvodu domače industrije.

Zveza narodnih društev.

Društvo »Sloga« v Ročnju priredi v nedeljo, dne 6. avgusta javni ples v prostorih g. M. Gerbica. Začetek ob 3. uri pop. Svira godba iz Kozane.

Naročajte, ponudite, zahtevajte in pijte samo

Tolstovrško slatino,

ki je edina slovenska ter najboljša zdravilna in namizna kislavoda. Od vsakega zaboja p'čca podjetje v narodne namene 20 vin., kamor naročnik določi. — Naslov: Tolstovrška slatina, pošta Guštanj, Koroško, kjer je tudi gostilna, letovišče in prenočišče.

Svoji k svojim! Svoji k svojim!

Goriška Kolesarska zveza.

Kolesarsko društvo »Gorica« v Gorici. — Izvršujoč svojo dolžnost, se tem potom zahvaljuje vsem onim, ki so pripomogli, da se je narodna veselica dne 16. julija t. l. v Tolmimu tako sijajno izvršila. Posebno zahvalo izrekamo cenjenemu g. okrajnemu zdravniku dr. Serjunu, ki je bil tako prijazen, da je bil z zdravniško pomočjo pri dirki na razpolago, slavnemu županstvu, ki je brezplačno prepustilo občinski prostor, kakor tudi slav. »Rokodelskemu in bralnemu društvu«, da je dovolilo v tako pozni uri, da se ni zabava skrhila. Dalje izrekamo članom jurije na čelu g. dr. Levpušček zahvalo za nepristransko postopanje pri razdelitvi

daril. Istotako se prisrčno zahvaljujemo tudi dirkačem ter vsem bratskim društvom, ki so se te narodne veselice udeležili. Ponovno hvalaj S. kolesarskim »Zdravcu«. Za kolesarsko društvo »Gorica« Josip Kerševani, t. č. predsednik, Joško Kuštrin, t. č. tajnik.

Trgovsko-obrtna in gospodarske vesti.

Izkaz posredovalnice trgovskega društva »Merkur« v Ljubljani. — Sprejme se: 2 knjigovodji; 1 korespondent; 2 kontorista; 2 poslovodji; 3 potniki; 6 pomočnikov mešane stroke; 1 pomočnik železniške stroke; 4 pomočniki špecerijske stroke; 1 kontoristinja; 5 prodajalk; 9 učencev. — Službe išče: 2 knjigovodji; 2 korespondenta; 3 kontoristi; 4 poslovodje; 2 potnika; 5 skladiščnikov; 25 pomočnikov mešane stroke; 10 pomočnikov železniške stroke; 7 pomočnikov manufakturne stroke; 12 pomočnikov špecerijske stroke; 4 pomočniki modne in galanterijske stroke; 7 kontoristinj; 9 blagajničark; 15 prodajak; 5 učencev; 4 učenk. — Posredovalnica posluje za delodajalce in člane društva brezplačno, za druge pa proti mali odškodnini.

Politični pregled.

Poslanska zbornica je v soboto razpravljala o predlogih draginjskega odseka. Ko je poročevalec utemeljeval predloge, je govoril baron Gautsch, rekoč, da sta nevsprejemljivi 2 točki predlogov: točka, s katero se pozivlja vlado, naj ukrene potrebne korake glede nabave mesa, ne oziraje se na odnošaje z Ogrsko in točka, ki pozivlja vlado, naj se uvaža živo živino iz balkanskih dežel. Vlada ne more in ne stori tega, vlada ima dolžnost, da izjavi to odkrito zbornici splošne volilne pravice; zbornica naj odloči. Govornik je povdarjal, da je vlada odločna, da odponore draginji, toda treba je ustvariti produktivne sile v deželi; in teli sedaj manjka. — Na to je povzel besedo posl. Spaček. —

Po nadaljni debati se je glasovalo o predlogu draginjskega odseka. Prvi del predloga, tiče se neomejenega uvoza prekomorskega mesa je bil v poimenskem glasovanju odklonjen z 251 proti 174 glasom. Resolucija Stölzle, v kateri se pozivlja vlado, naj stori vse, da se bo prekomorsko meso uvažalo po potrebi, je bila odklonjena s 191 proti 182 glasov. (Klici ogorčenja pri socijalnih demokratih. Velik hrup). Predsednik je radi hrupa ob 1. uri prekinil sejo.

Ko je bila seja zopet odprta se je glasovalo o drugem delu predloga, v katerem se pozivlja vlado, naj prične s srbsko vlado pogajanja glede spremembe trgovinske pogodbe v smislu, da Srbija proti primerni koncesiji dovoli uvažanje žive živine in mesa v največjem obsegu.

Najprej se je glasovalo o dodatnem predlogu Pantza, po katerem naj odpadejo besede »živa živina in«. Ta predlog je bil vsprejet z 208 proti 197 glasovi. V poimenskem glasovanju je bil potem z 256 proti 172 glasom odklonjen predlog z besedami »živa živina in«.

Istotako je zbornica odklonila predlog soc. demokratov, naj se Bienenrthovo ministerstvo stavi pod obtožbo.

S tem je zbornica končala svoje poletno zasedanje.

Albanija. — Poročajo o hudih bojih okoli Gjonovca. Boj je trajal 4 ure. Nastal je popoldan nov boj. Ustaši so uplenili obilo orožja. Iz Soluna poročajo, da se širi kolera po Albaniji.

Razne vesti.

Kolera v Trstu. — Niso več posamezni slučajji, ampak nastopila je kolera že na tak način, da se mora govoriti o epidemiji. Od nedelje do včeraj je bilo 9 novih slučajev kolere. V oficijelnem komunikatu so razvrščeni slučajji na družine Slamič, Selva in slučaj deklice Zanotti. Deklica je zbolela v nedeljo. Katarina Selva ima 54 let; ž njo so zbolele 3 nečakinje. 7 letna Marija je umrla že v nedeljo. V Rocolu je nastopila kolera pri Mateju Slamiču. Oboleli so še Anton, Josip, Marija, Ida Slamič. Oboleli je hlapec Grmek. V Bertokih pri Kopru je zbolela za kolero kmetica

Antonija Kuret, ki je bila pri Slamičevih na posetu. Za sumljivimi znaki so obbolele včeraj 4 osebe. — Smokve bodo smeli prodajati sedaj je ob tržih urah na javnih trgih.

Letalni teden v Zavrlih pri Trstu. — V nedeljo popoldne je bilo živo v Zavrlih pri Trstu. Na tisoče občinstva je šlo gledat drzne aviatike. Prvi letalni poskus je napravil belgijski aviatik Fischer, ki se je udeležil že tekom v Turinu in Rimu. Njegov biplan je najnovejša konstrukcija Farnana. Ob 4.42 je pričelo trajnostno letanje. Romolo Manissero se je dvignil na Bletotovem enokrovniku, ostal je v zraku 10 minut, potem še enkrat 13 in pol minute. Za njim je letel Legagneux, sloveč francoski aviatik, ostal je prvo 9, potem 15 minut v zraku. Potem se je dvignil Fischer in ostal 5 min. v zraku; potem dvakrat za 9 1/2 in za 14 minut. Nato je nastopil Tržačan Vidmar ter ostal v zraku 36 1/2 minut. Ko se je spuščal na zemljo, ni videl, da je že preblizu tal, ker je imel oči zalite z oljem iz cilindrov motorja; udaril je ob tla, zrakoplov se je prekopalnil, Vidmarju pa se k sreči ni nič zgodilo. Tekma za višino: Fischer je dosegel v 11 minutah 900 m, Manissero v 13 minutah 1080 m. Prvi dan letalnega tedna je s tem končan. Veliko vzletanje bo še v nedeljo.

Trije smrtni slučajji solnčarice v Trstu. — Umrli so za solnčarico brivec Angelo Vivante, Anton Polešnak, strojevodja drž. železnice, in Štefan Križman, vlakovodja južne železnice. Slnčarica pa je zadela tudi še par drugih, toda ne smrtno.

Strašna vročina v Evropi. — Iz Budapešte poročajo, da vročina ne popušča. Te dni so prenesli v bolnišnico več nezvestnih oseb, a 2 osebi sti umrli na ulici.

Na Dunaju je reševalno društvo bilo poklicano na pomoč dnevno v 70—80 slučajih, večinoma slučajji solnčarice. Strašno je žgalo, in temperatura je bila še celo višja. Neki sluga v vojnem ministerstvu je umrl od solnčarice, a štiri osebe so vtonile pri kopanju.

V Ustju je neko dekle znorelo od vročine, skočilo z okna, ter obležalo težko ranjeno.

Tudi v Berlinu ne pojenjuje silna vročina. Slučajji solnčarice se množe, a veliko oseb se pri kopanju vtopi. Sami v Berlinu je bilo 10 slučajev solnčarice, a z dežele prihajajo iste vesti. V topniškem polku v Wormsu je bilo 86 slučajev solnčarice, od katerih je bil eden smrten. V krajih, kjer se je voda v rekah znižala in docela posušila, javljajo o mnogih slučajih bolezni.

Turškega poslanika v Parizu zadela kap. — Turški poslanik Abdullah Naum paša v Parizu je bil zvečer 29. pr. m. v klubu »Ligue«. Bil je dobre volje, sedeč z nekolikimi prijatelji pri igranju mizi. Hoteli so začeti, a kar naenkrat nasloni poslanik glavo proti desni rami ter pade s stola. Prisotni so se trudili, da ga spravijo k zavesti, ali zaman: poslanika je zadela kap.

V Berlinu je priredilo delavstvo v čast francoskim rudarskim delegatom banket, kateremu je prisostvovalo več tisoč oseb. Govorniki so povdarjali svojo solidarnost s francoskimi delavci v želji, da se ohrani mir in odstrani vojne spletke.

(Dalje na četrti strani.)

katera skrbi za zdravo kožo in hoče izbiti se peg ter ohraniti nežno in mehko kožo ter belo polt, se umiva lo z

Dama, mlijim mlečnim milom (znamka konjiček) tvrdke Bergmann & drug Teschen na Elbi.

Komad po 80 vin. se dobi v vseh lekarnah, mirodnicah in prodajalnah parfumov.

Imovitejši Slovenci, pristop k obrambnemu skladu družbe sv. C. in M. bodi vam sveta dolžnost!

Izgnani ruski dijaki. — Kakor poročajo iz Petrograda, izgnano je iz Tomska zaradi opozicije proti oblastem 100 dijakov, a relegirano je 375 tehnikov.

Proti iglam na ženskih klobčkih. — Ker redarstvene odredbe berlinskega redarstvenega predsednika Jagova niso mnogo koristile, izdal je novo odredbo, s katero poškodbe od igel spadajo pod isti paragraf kazenskega zakona, kakor telesne poškodbe. Dotične žene bodo lahko obsojene do 900 mark globe, ali eventuelni zapor 2 let. One osebe pa, katere so bile poškodovane, bodo lahko zahtevale odškodnino do 6000 mark.

Zaplomba cerkvenih dragocenosti na Portugalskem. — Portugalska policija je sedaj pričela v Lisaboni važen posel, da prevzame dragocenosti, katere se nahajajo v nadškofjski katedrali, v vrednosti, po mnenju ocenjevalcev večšakov, čez 14 milijonov frankov. Ta cerkev je namreč lastnica poleg starih zlatih in srebrnih cerkvenih posod, cele vrste dragocenih stvari neprecenljive vrednosti tudi v umetniškem pogledu. Eno od najdražjih del je velika monštranca, delo nekega portugalskega zlatarja iz 16. stoletja. V monštranco je vloženih čez 4120 redkih kamnov, da je po mnenju večšakov samo ta monštranca vredna več 1.800.000 frankov. Komaj malo manj dragocen je z dragulji okrašen križ, katerega je katedrali daroval Filip II. To isto velja tudi za dragoceno cerkveno opravo in umetniško izdelane preproge. Dostojanstveniki katedrale so protestirali proti temu postopanju policije, ker so te dragocenosti izročene v posebno varstva svečeništva, ter je zaradi tega duhovništvo odklonilo svoje prisostvovanje pri inventiranju.

Kako se varujemo kolere?

Kolero povzročajo bacili, ki se nahajajo v črevesnih in želodčnih izločkih za kolero obolelih in pa okrevajočih. Ta izločila kaj lahko okužijo vodo (n. pr. vodnjakov in rek) ter različna jedila, ki potem razširjajo kolero. Obolimo pa tudi, če pridemo v dotiko s perilom, obleko in drugimi predmeti, ki so jih rabili za kolero oboleli.

Razširjanje kolere je torej povsem podobno onemu legarja ali tifusa. Ker se pa kolera mnogo hitreje loti človeka in ker je tudi nje pretek nageljši, zavlada je svoj čas poseben strah pred njo. Ali kakor se je moderna asanacija mest izkazala kot uspešna proti legarju, tako je za trdno pričakovati, da bodo moderne higijenske naprave v stanu hitro omejiti in zatreti kolero. In res se s previdnim in preudarnim posli panjem lahko ubranimo te bolezni.

Kaj nam je torej storiti, če bi se pojavil kak slučaj kolere?

1. Gledati nam je pred vsem na to, da ne pride nikdo v dotiko z bolnikom in njegovo rodbino, nasprotno naj vsakdo pazi in skrbí, da ostane stanovanje bolnika zaprto in zastraženo, dokler ne pridejo na lice mesta uradni zdravniki, katerih odredbam se je brezpogojno pokoriti.

2. Vsakdo naj pije in uporablja v vse druge namene, n. pr. za umivanje, kopanje, čiščenje kuhinjske posode itd. le dobro vodo.

3. Vsakdo naj uživa jedila le kuhana. Za časa epidemije se nam je posebno varovati sadja, zelenjave, surovega mleka in masla ter svežega sira, ker taka surova jedila najlažje prerašajo kolero. Ker pa za časa epidemije tudi navadna želodčna in črevesna obolenja pospešujejo okužbo, bodimo v obče zmerni!

4. Posebno važnost je polagati na telesno snago! Bacili kolere priti morajo v usta, da se razvije bolezen. Umivajmo si torej skrbno roke, osobito si jih pred vsako jedjo in po vsakokratni uporabi stranišča, bodisi javnega ali privatnega, temeljito očistimo z milom in vodo in če možno s kakim razkužilom, n. pr. 2% lizolovo ali lizofornovo raztoplino. Skrbimo pa tudi za snago v hiši in stanovanju, osobito glejmo, da so stranišča in greznice v redu.

5. V stanovanje, v katerem se je pojavil kak slučaj kolere, ne sme nikdo, dokler se uradno zastraženo ne opusti.

6. Istotako se ne smemo dotikati perila, obleke in drugih predmetov, ki jih je uporabljal bolnik, ali jih razpošiljati in prodajati, dokler se niso uradno temeljito razkužili.

7. V hišah, v katerih se je pojavil kak slučaj kolere, paziti je na vse mogoče načine prenosa. Kot taki pridejo osobito v poštev predmeti, ki se jih vsakdo dotika, n. pr. kljuke vrat, držaji stopnic itd. Te je torej treba opetovano oprati z 2% lizolovo raztoplino, roke pa vsakokrat očistiti in razkužiti, če so prišle v okuženi hiši v dotiko s takim predmetom.

8. Ker je s previdnostjo, zmernostjo in telesno snago lahko ubranimo kolero, je odločno odsvetovati, da bi kdo iz strahu pred kolero odpotoval. Saj ne vé, v kakšne razmere pride drugod, doma pa se po danih navodilih mnogo lažje ubrani kolere, kakor pa v tujini ali na potovanju.

V najem se odda

v jeseni, oziroma s 1. januarjem prihodnjega leta.

lepo posestvo

obstoječe iz 7 njiv orane zemlje prve vrste in hiše z vsemi v to stroko spadajočimi prostori. Posestvo je blizu velikih Roj v Št. Andrežu in leži nekaj prav tik hiše in ostalo blizu. Samo dvorišče meri 180⁰. Pred hišo se nahaja tudi vodnjak in vse potrebno za kmetijstvo.

Natančneje se izve pri ANDREJU ZAVADLAV v Št. Andrežu pri Gorici št. 39.

ZAHVALA.

Podpisana tvrdka se iskreno zahvaljuje vsem, ki so pripomogli, da ni požar uničil celega poslopja parne žage v Čezsoči. V posebno dolžnost si šteje zahvaliti se g. Malniču za prvo pomoč, vrlemu bovškemu gasilnemu društvu, katero je bilo s svojo brizgalno v desetih minutah na licu mesta pod vodstvom predsednika g. Leopolda Jonko, c. kr. poveljstvu in moštvu 1. stotnije planincev, c. kr. orožništva v Bovcu ter domačinom, ki so s svojim spretnim gašenjem takoj omejili požar ter pri tem pokazali svojo neustrašenost, ker je pretila nevarnost, da razpoči parni hotel.

V ČEZSOČI, dne 28. julija 1911.

Parna žaga
Cav. Angelo Marson
v Čezsoči pri Bovcu.

Za one, ki trpijo na želodcu!

Vsem onim, ki so si nakopali kako želodčno bolezen s prehlajenjem ali s preobiloženjem želodca, z zaužitjem slabih, za prebavo težkih, premrzlih ali provročih jedi ali z nezmernim življenjem, kakor: želodčni katar, krče v želodcu, bolečine v želodcu, težko prebavo ali zasliženje, se priporoča tem potom dobro domače sredstvo, čegar blagodejni vpliv se je preiskusil že več let. In to je

Hubert Ullrich-ovo želiščno vino.

To želiščno vino je izdelano iz izvrstnih, zdravilnih želišč in iz vina ter ojači in oživi prebavne organe človeka. Zeliščno vino odstrani nerednosti pri prebavljanju in pospešuje tvoritev zdrave krvi.

S pravočasno porabo se udušijo želodčne bolezni že v kalu. Zatorej se ne sme obotavljati pri uporabi. Simptomi, kakor: glavoboli, kolcanje, žganje, napihnjenost, bljuvanje, ki se pojavljajo pri starih želodčnih boleznih, poenjajo večkrat po par požirkih tega vina.

Zaprte in njega slabe posledice, kakor kolika, utripanje, srca, slabo spanje, kakor tudi nabiranje krvi v jetrah, v slezeni in hemoroidne bolečine se odstranijo z želiščnim vinom. Zeliščno vino odstrani neprebavljivost in vse nepotrebne stvari iz želodca in čreves s tem, da pospešuje stol.

Suho in bledo obličje, pomanjkanje krvi,

slabost so po navadi posledice slabe prebave, pomanjkljive krvotvoritve in bolnega stanja jeter. Osebe, ki nimajo teka, so nervozno oslabiljene in ozlovoljene, trpijo na glavoboli, so brez sna, hiraajo in trpijo. Zeliščno vino daje oslabiljenemu življenju novo moč. Zeliščno vino povzdigne tek, pospeši prebavo in hrano, oživlja premembo snovi, pospeši tvoritev krvi, pomiri razdražene živce in vstvari novo veselje do življenja. Mnoga priznavanja in zahvale spričujejo to.

Zeliščno vino se dobi v steklenicah po 3 in 4 K v lekarnah sedečih krajev: Gorica, Kormin, Gradišče, Romans, Ajel, Campolongo, Ronke, Tržič, Ajdovščina, Gor. Idrija, Tolmin, Kanal, Čedad, Videm, Palma, Červinjan, Ogej, Fiumičel, Gradež, Sežana, Vipava, Postojna, Trst, Milje itd., kakor tudi v vseh drugih manjših in večjih krajih Goriško-Gradišanske v lekarnah.

Tudi razpošiljajo lekarne v Gorici zeliščno vino po originalnih cenah v vse kraje Avstro Ogrske.

Svari se pred ponarejanjem!

Zahtevajte izrecno

Hubert Ullrich-ovo Zeliščno vino.

Moje zeliščno vino ni nobeno tajno sredstvo; njegove sestavine so: vino malaga 450.0, vinaki škrljaj 100.0, glicerina 100.0, črno vino 240.0, sok jerebika 150.0, črešnjev sok 320.0, aniz, razne rastlinske korenine itd. Te sestavine se zmešajo.

Naznanilo preselitve.

Trgovino „pri železnem mostu“ in zalogo starin se je preselilo v

Magistratno ulico.

Velika zaloga starin kakor: vsakovrstnih slik, bronastih izdelkov, pohištva, kipov, orožja od vseh stoletij, minjatur, bakrorezov, porcelana itd. itd.

Zaloga novega orožja vseh vrst toliko za lov kakor za strelišča, samokresov, avtomatičnih pištol vseh sistemom, raznovrstnih patron, šiber itd. itd.

Cene konkurenčne.

Ivan Gyra, izdelovatelj orožja
in zapriseženi izvedenec.

Dražbeni oklic.

Dne 1. avgusta 1911. bode v Ra. dovoljci Gorenjsko pri c. kr. okr. sodišču soba štev. 26 na dražbi prodana lepa vila h. št. 113 in restavracija h. št. 77. Vila je na lepem prostoru z velikim vrtom, ugodna za letovišcarje. Enako spada tudi k restavraciji prostoren vrt ter bi se prostori lahko uporabili za privatna stanovanja.

Cenilna vrednost K 24.155.—
Najmanjši ponudek 15.495.—
„ za hišo št. 77 12.304.—
„ za vilo št. 113 8.122.—

Pojasnila daje Leo Klarmann na Bledu.

Ura z verižico samo K 2.—

Radi nakupa ur v posebno veliki množini, razpošilja Meska razpošiljalna tvrdka 1 lepo pozlačeno, 36 ur idčo „Präzisions-Anker“ uro, z lepo verižico za samo K 2.— ter jamči za isto pismeno 8 let, 3 komadi K 5.50. Razpošilja proti povzetju

„Preuss.-schlesisch.-Exporthaus“

A. Gelb, Krakau 16 W.

Op. Za neugajajoče se povrne denar.

BREZ

bahanja se lahko reče, da so pristni

PALMA

gumijevi

PODPETNIKI

najvažnejši del moderne higijene. Oni omogočujejo tiho in lahko hojo, varujejo mišice in odgovarjajo v vsakem obziru največjim zahtevam. Ako nosimo palma, nimamo s tem

niti vinarja

več stroškov nasprotno, s tem prihranimo. Palma podpetniki so neprekosljivi, kdor ljubi svoje zdravje koraka z moderno higijeno.

Božidar Božič,

pek in sladčelar

— Sv. Lucija ob Soči —

sprejema naročila na vsakovrstna pečiva kakor: kolače za birmance, torte in sladčice za poroke in nove maše. — Peka različna fina vina in likerje na drobno in v originalnih steklenicah. Priporoča se sl. občinstvu za obila naročila ter zagotavlja točno postrežbo in jako nizke cene.

Sladčled.

Sladčled.

Rojaki, izpolnite svojo narodno dolžnost: pristopajte k obrambnemu skladi družbe sv. C. in M.!